

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΤΥΠΟΥ

ΚΑΙ ΜΕΣΩΝ ΜΑΖΙΚΗΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ

Αθήνα, 20 Μαΐου 1996

Ο Πρωθυπουργός Κώστας Σημίτης μιλώντας σήμερα στις συνεργασίες της ολομέλειας της Βορειοατλαντικής Συνέλευσης, που πραγματοποιήθηκε στον Αστέρα της Βουλιαγμένης μεταξύ άλλων είπε τα εξής:

Η αλλαγή του διεθνούς περιβάλλοντος, θέτει νέα ερωτήματα για το μέλλον και την προοπτική του ΝΑΤΟ.

Σήμερα, το ΝΑΤΟ παραμένει ο κύριος φορέας της στρατηγικής ασφάλειας. Ομως έχει γίνει σαφές ότι το ΝΑΤΟ χρειάζεται μετεξέλιξη.

Το ερώτημα είναι σε ποια κατεύθυνση:

α. Η Ευρωπαϊκή Ένωση πρέπει να έχει μια πολιτική ασφαλείας, συμπληρωματική της πολιτικής ασφαλείας της Ατλαντικής Συμμαχίας.

Η Δυτική Ευρωπαϊκή Ένωση πρέπει να αποτελέσει τον πόλο της ευρωπαϊκής παρουσίας στη Συμμαχία.

β. Το νέο ΝΑΤΟ, πρέπει να εξασφαλίσει τις στρατηγικές ισορροπίες στην Ευρώπη, επεκτείνοντας την ζώνη της δημοκρατίας, ασφαλείας και σταθερότητας.

γ. Το ΝΑΤΟ να μπορεί να χρησιμοποιήσει τα μέσα που έχει σε ειδικές αποστολές.

δ. Η έννοια της ασφάλειας έχει και τις οικονομικές και κοινωνικές της πλευρές.

ε. Η διεύρυνση και η επέκταση του ΝΑΤΟ, δεν είναι αυτοσκοπός, αλλά μέσο για ένα πλατύ, σταθερό και ειρηνικό σύστημα ασφαλείας.

Η διεύρυνση θα πρέπει να προχωρήσει προσεκτικά και να περιλάβει τις χώρες του ευρωπαϊκού Νότου.

Το νέο σύστημα πρέπει να συμπεριλάβει μια ελεύθερη δημοκρατική και αναπτυσσόμενη Ρωσία. Το να συμπεριληφθεί και όχι να αποκλεισθεί η Ρωσία αποτελεί κλειδί για την ευρωπαϊκή ασφάλεια.

στ. Το πρόγραμμα Συνεταιρισμός για την Ειρήνη, έχει σημαντική απήχηση και πρέπει να επεκταθεί ώστε να αποτελεί σταθερό στοιχείο της ευρωπαϊκής αρχιτεκτονικής ασφαλείας.

ζ. Η Ελλάδα λόγω της γεωστρατηγικής θέσεώς της αποδίδει ιδιαίτερη σημασία στις σχέσεις της με τις άμεσα ή λιγότερο άμεσα γειτνιαζουσες προς αυτήν χώρες, γιατί θεωρεί την ύπαρξη καλών σχέσεων με τις χώρες αυτές παράγοντα σταθερότητας.

Σ' αυτή την περιοχή, η Ελλάδα προσπαθεί να συμβάλλει στην σταθερότητα και ασφάλεια μέσω της ανάπτυξης μιας πολύπλευρης συνεργασίας - διμερούς και πολυμερούς - που θα στηρίζεται στην αρχή των σχέσεων καλής γειτονίας και φιλίας.

Το μέλλον της ασφάλειας της Ευρώπης βασίζεται στο ότι οι προκλήσεις που αντιμετωπίζουμε, δεν μπορούν πλέον να αποτελούν αντικείμενο επιμέρους χειρισμών. Αποτελεί θεμελιώδη πεποίθησή μου πως η δική

μας ασφάλεια συνδέεται και με την ασφάλεια των άλλων κρατών. Επιπροσθέτως, οι αλλαγές στην «γεωπολιτική σκακιέρα» που συντελέσθηκαν τα τελευταία χρόνια, οδήγησαν σε μια όλο και περισσότερο αυξανόμενη διεθνή αλληλεξάρτηση, η οποία με τη σειρά της έχει ως άμεση κατάληξη τον επανακαθορισμό των εθνικών συμφερόντων. Η νέα αυτή περίοδος που διανύουμε, χαρακτηρίζεται από το «σπάσιμο» των διαιρέσεων και την οικοδόμηση γεφυρών φιλίας.

Τα παραδοσιακά σύνορα μεταξύ της ευρωπαϊκής ασφάλειας και της ασφάλειας της μεσογειακής περιφέρειας θα πρέπει να «σπάσουν». Τα Μεσογειακά παράλια πάντοτε εχαρακτηρίζοντο από αστάθεια. Ο διάλογος μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του ΝΑΤΟ αφ' ενός και των Μεσογειακών κρατών αφ' ετέρου, θα οδηγήσει στην υλοποίηση των προσδοκιών μας για σταθερότητα προς όφελος όλων των χωρών στην περιοχή. Ωστόσο, σημαντικά προβλήματα εξακολουθούν να υπάρχουν.

Η Ελλάδα εργάζεται για την εντατικοποίηση των σχέσεών της με τους άμεσα γείτονές της στη βάση της αμοιβαίας κατανόησης, της ειλικρίνειας και της ισοτιμίας. Ειδικότερα, η χώρα μας διατηρεί καλές σχέσεις με τους βόρειους γείτονές της. Οι σχέσεις μας με την Αλβανία βρίσκονται στο σωστό δρόμο. Οι σχέσεις μας με τη Βουλγαρία συνεχίζουν βελτιούμενες. Με την πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας εργαζόμαστε μαζί σε όλα τα επίπεδα και αναμένουμε το εναπομένον θέμα που βρίσκεται σε εκκρεμότητα να επιλυθεί προς αμοιβαίο όφελος αμφοτέρων των χωρών.

Όσον αφορά την Τουρκία, το χαμηλό επίπεδο στις σχέσεις μας, που επιβαρύνθηκαν περαιτέρω από το 1974, δυστυχώς συνεχίζει να υφίσταται, ενώ προσφάτως καινούργια σύννεφα συσσωρεύτηκαν στον ορίζοντα. Μην παραγνωρίζοντας την αρνητική ροή των γεγονότων,

θέλω να υπογραμμίσω κατηγορηματικά ότι η Ελλάδα, περισσότερο από κάθε άλλο έθνος, ενδιαφέρεται στο να έχει ως γείτονα μια Τουρκία ειρηνική, σταθερή και ευημερούσα. Η Ελλάδα επιθυμεί να αναπτύξει φιλικές και ειρηνικές σχέσεις με αυτήν τη χώρα. Και δεν θα εγκαταλείψει τις προσπάθειές της να αγωνίζεται προς την επίτευξη αυτού του σκοπού, παρά τις δυσκολίες που μπορούν κατά καιρούς να εμφανίζονται και να φράζουν τον δρόμο προς τα εμπρός. Όμως, θα ήθελα να υπενθυμίσω ότι οι σχέσεις καλής γειτονίας δεν μπορούν να βασίζονται επί μονομερούς προσεγγίσεως, αλλά απαιτούν αμοιβαία καλή θέληση και έμπρακτα δείγματα. Κατά συνέπεια, η Ελλάδα δεν μπορεί να δεχθεί την απειλή ή τη χρήση βίας στις διεθνείς σχέσεις. Η Ελλάδα θα συνεχίσει να υπερασπίζεται και να σέβεται την αρχή της εδαφικής ακεραιότητας και το απαραβίαστο των υφισταμένων, διεθνώς αναγνωρισμένων συνόρων, σύμφωνα με τον Καταστατικό Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών, την Τελική Πράξη του Ελσίνκι και την Χάρτα των Παρισίων και θα αναζητεί λύσεις με ειρηνικά μέσα στη βάση του Διεθνούς Δικαίου και των σχετικών Συνθηκών. Αυτές είναι ασφαλώς και οι βασικές αρχές επί των οποίων εδράζεται η Συμμαχία. Αποτελεί επίσης σταθερή θέση της Ελλάδας ότι όποια χώρα εγείρει διεκδικήσεις ή αμφισβητεί δικαιώματα γειτονικής χώρας, θα πρέπει να προσφύγει στο Διεθνές Δικαστήριο της Χάγης, το οποίο κατ' ακολουθία θα εκδώσει την απόφασή του επί των διεκδικήσεων αυτών.

Σε έναν κόσμο γεμάτο προκλήσεις, το νέο NATO θα εκπληρώσει την αποστολή του όταν οι δύο «πυλώνες» του, η Ευρώπη και η Βόρειος Αμερική, εργάζονται από κοινού και αρμονικά.

Ο δρόμος που έχουμε μπροστά μας, είναι μακρύς. Αλλά μακρύς είναι και ο προορισμός του ανθρώπου. Παραφράζοντας την οδύσσεια του Ομήρου θα έλεγα:

«Πολλά είδα και γνώρισα: πολιτείες και συμπεριφορές, κλίματα, συμβούλια, κυβερνήσεις. Δεν είμαστε τώρα οι ίδιοι όπως παλιά. Αλλάξαμε από το χρόνο και το πεπρωμένο, αλλά παραμείναμε ισχυροί στη θέλησή μας να αγωνιζόμαστε σκληρά, να αναζητούμε, να βρίσκουμε και όχι να ενδίδουμε